

Entrevista amb el ginecòleg Pere Enguix

“Hi ha dones de Pro-Vida que vénen a avortar”

Després de deu anys, Pere Enguix ha estat absolt d'un delictes d'avortament. En aquesta entrevista denuncia la incoherència de molts dels que s'oposen a la interrupció de l'embaràs i reivindica una llei més oberta i una oportunitat per a la tendresa i el diàleg.

"El malson s'ha acabat". Aquestes eren les paraules de Pere Enguix en rebre la notícia de la seua absolució. Acusat d'haver practicat tres avortaments en 1980, que després es reduïren a tan sols un, Pere Enguix ha ingressat durant aquest temps dues vegades en presó i ha viscut constantment sota una gran pressió judicial i social. El seu cas arribà a constituir tota una fita en la lluita pel reconeixement del dret a l'avortament, sobretot quan es va autoinculpar d'haver realitzat més de 3.000 operacions i es va mostrar disposat a fer públiques les fitxes de totes les dones que havia atès. Ara, acabat el procés, Enguix continua manifestant-se optimista i es mostra, més que mai, partidari del diàleg.

—*¿Per què ha durat tant aquest procés?*

—Nosaltres hem fet tots els esforços i hem presentat tots els recursos possibles amb la intenció de retardar-ho el més possible perquè el temps corria al nostre favor. Cal dir que ells també han anat a un ritme molt lent quan han presentat les seues respostes. Jo vaig plantejar una situació d'enfrontament total quan vaig presentar les tres mil fitxes i això haguera significat una revulsió total però, clar, no volgueren seguir-ho perquè hauria significat l'evidència que era un delictes molt comú. Això em costà cinc milions de fiança i un mes de presó. Des d'aquell moment hi hagué un buit i ja no em vaig ni adonar que tenia un judici. Tothom sabia que era un tema en trànsit, que no calia tenir pressa i que s'esperaven canvis.

—*¿No et trobes cansat?*

—Després de tant de temps ja ho he assumit com a *modus vivendi*. El procés m'ha donat una maduresa social que s'ha convertit en una característica de la meua vida. He hagut d'acostumar-me a una vida en provisionalitat total, i he estat obligat a viure el present. Això ja se m'ha quedat en el caràcter i m'ha obligat a prendre un camí en el qual estic molt

avançat i ja no puc fer marxa enrere; per això no puc seguir la vida i la quotidianitat del típic metge institucional i *sacro-sant*, estic totalment fora d'aquest canal.

—*I les acusacions d'assassí...*

—Això m'arriba per la premsa. Al meu poble, per exemple, que vota PP tota la vida, s'han recollit més de set-centes signatures al meu favor, de dos mil habitants. Jo he trobat un suport molt gran.

—*¿Per què cada cert temps torna la polèmica sobre l'avortament?*

—Perquè és com un pecat, l'amaguem però no el digerim. Sempre estem marginant-lo i les persones amb les postures més racionals varien quan es veuen involucrades. Gent molt reaccionària amb una oposició absoluta a l'avortament, davant una forta pressió social, enfront d'un embaràs no desitjat per exemple, canvien d'opinió i, passat el tràngol, tornen a estar totalment en contra.

—*¿Hi ha influït el fet que les dones foren majoritàries en el tribunal que et jutjà en la sentència?*

—Sí, crec que és important que hi haja hagut dones en el tribunal però ha estat tota una casualitat que trenca l'estadística.

—*Però el president del tribunal va votar en contra.*

—Ha estat una valoració feta des de la postura del mascler, de la ideologia judeo-cristiana, ancorada en el pecat, la culpa, la pena. Està dins una filosofia conservadora totalment punitiva, de mantenir-ho tot, ordre, poder, totes aquelles coses abstractes que ens foten la vida.

Però la incorporació de les dones als centres de poder és significativa. Els macrovalors masclistes van periclitant i no hi ha cap ideologia que els pugui suportar i les qüestions més quotidianes, de convivència diària com la tendresa, l'estima, tota aquesta sèrie de valors més casolans van cobrant més importància perquè són els que realment et fan feliç

o desgraciat. Ens hem adonat que la vida no és una vall de llàgrimes i que no venim a patir, sinó a tractar de ser el més feliços possible amb la resta del món.

—*¿El futur és dona, aleshores?*

—Jo diria més aviat femení. Els homes hem de traure aquella part que hem mantingut amagada al nostre pesar, que ens han obligat a soterrar i que ens ha convertit en mascles, en militants i militars. Ara cal descobrir la nostra sensualitat.

—*Al costat del teu cas hi ha el de Sáenz de Santamaría, ¿Quina valoració li donaries a tot el que ha passat?*

—Es un cas molt paradigmàtic. Estupre i violació; sembla un cas típic de l'Espanya negra. Jo crec que Germán ha tingut una postura més ideològica en tenir un enfrontament dialèctic constant amb els jutges. Ell partia d'una militància política molt bel.ligerant i jo em sentia en un nivell més humanitari, feia una tasca més ampla i que abastava tot el fet de la reproducció. Enfront dels avortaments jo també feia parts, i això li faltava a Germán; la seua postura era més enfrontada i bel.ligerant.

—*¿Com creus que es troba actualment el poder judicial respecte a l'avortament?*

—Ens trobem en una fase en què l'estructura política permet que el sistema judicial es renove però els jutges són encara producte de la civilització anterior. Això es veurà en tots els casos que apareixeran als diaris. Desgraciadament o afortunadament, la justícia és avui notícia constant, es critica i es posa en evidència amb comportaments ambigus. Però també hi ha una incorporació de gent nova que fa pensar que la situació canviarà.

—*El ministre Virgilio Zapatero parlava de la possibilitat d'introduir-hi un quart supòsit, l'econòmic, o d'anar cap a una llei de terminis.*

—Introduir un quart supòsit seria un

error perquè significaria una nova interferència entre la decisió i la realització. ¿Qui seria l'encarregat de catalogar la necessitat econòmica, Hisenda, la fiscalia, els ajuntaments? ¿Qui serà el jutge aquesta volta? Jo crec que només caldria legislar l'avortament en contra de la dona, és a dir, aquell que indueix una dona a avortar. I podríem començar pels responsables polítics que munten una societat que indueix la dona a no tenir esperança en el seu futur ni en el seu fill, i per això hi ha una taxa de naixements

tan baixa. El problema polític ara (*afegeix amb ironia*) és augmentar la reproducció per tenir *españolitos*, per tenir gent que enviar a la mili.

—¿Creus que el govern es planteja fer un canvi?

—Crec que ho té clar, sobretot per la pressió dels mateixos militants del partit en el govern. Moltes d'aquestes militants no acceptarien una altra postura. Moltes dones del PSOE s'han compromès de manera pública. Crec que això que diuen que estan fent un estudi no és més que

una excusa per esperar a les eleccions i després fer una llei de terminis.

—*L'església continua llançant atacs furibunds contra els avortistes, ¿Quina importància real té la seua postura?*

—Transcendeix la ideologia. Hi ha dones que militen en Pro-Vida i que vénen a avortar. El viure dia a dia sota la pressió econòmica i social fa oblidar que els diumenges cal anar a missa.

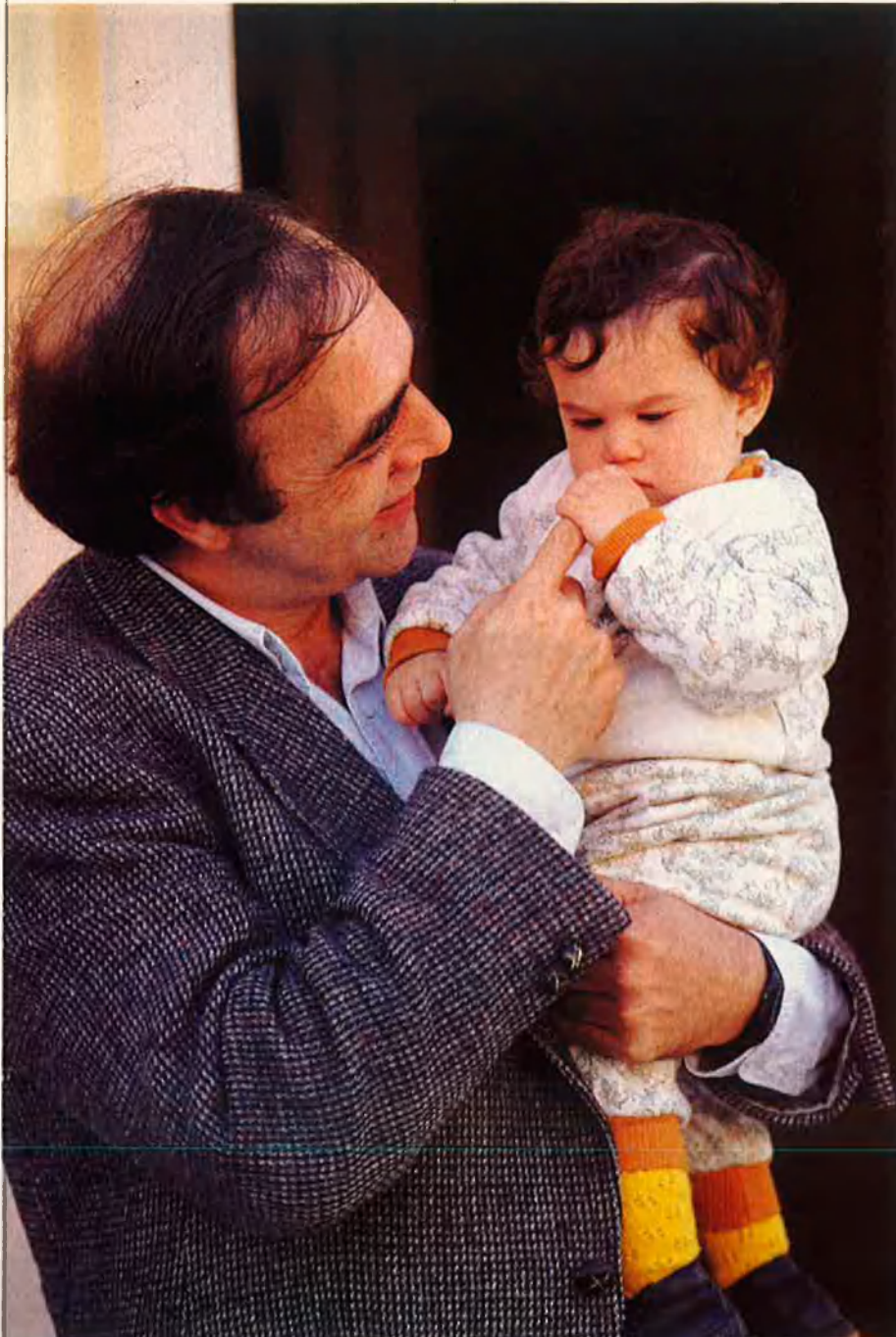
—*Aleshores la jerarquia eclesiàstica es troba allunyada de la societat.*

—Totalment. Abans estava fart de participar en debats sobre l'avortament i que arribaren els de Pro-Vida i em clavaren les fotos dels fetus en els poals del fem. Després he optat per tractar de fer raonar aquesta gent. Cal que ens posem d'acord tots per tal de donar a les dones unes millors condicions per tenir fills, però pense que no estan en absolut en aquesta línia, només volen culpabilitzar i condemnar, turmentar la consciència de la gent i no donen cap alternativa de tipus pràctic. Enfront d'aquestes postures no tenen més que callar.

—*Tu has treballat també altres facetes que són molt menys "morbooses" com el part sense dolor.*

—Jo no diria sense dolor sinó amb plaer. Però tampoc parts sinó naixements. L'objectiu és tenir una millor reproducció humana per tenir una qualitat de vida major. Jo crec que l'avortament està en la mateixa línia, però es troba en la part negra i fosca. Es una gran equivocació col·locar els naixements en un entorn hospitalari. Les tècniques són molt agressives. A l'estat espanyol hi ha un 20% de cesàries i això vol dir que la natura s'equivoca massa sovint. Alguna cosa no fem bé. Ens hem de plantejar l'ecologia humana; que l'ecologia estiga al servei de l'home. Plantejar la reproducció i la demografia com a un sistema ecològic en favor de la humanitat. Tots els desastres ecològics tenen una raó última en l'home i encara més en la gran expansió de la població. Tenim el fenomen de l'explosió demogràfica universal i d'altra banda el de la implosió en els països consumistes. ¿Vol dir això que l'hedonisme consumista crea una societat que necessita un recanvi plurirracial de gent que vinga del sud i de l'est? A mi se'm fa dur pensar això.

I prenent un xiquet que ell ha portat al món mostra, per primera vegada, el seu fràgil somriure.

Pere Enguix, per davant de tot la tendresa.

RAFA GIL

J. Sebastià